

**PROCEDURA POSTĘPOWANIA W CZASIE ZAGROŻENIA TERRORYSTYCZNEGO W SZKOLE
PODSTAWOWEJ IM. MACIEJA RATAJA W KARWINIE I MAŁE PRZEDSZKOLE PRZY SZKOLE
PODSTAWOWEJ IM. MACIEJA RATAJA W KARWINIE**

- I. Procedura postępowania w czasie zagrożenia terrorystycznego w sytuacji powzięcia informacji o np. podłożeniu w szkole/przedszkolu ładunku wybuchowego („bomby”), pozostawieniu bez opieki na terenie szkoły/przedszkola przedmiotu niewiadomego pochodzenia; zauważeniu na terenie szkoły/przedszkola osoby zachowującej się podejrzanie i przypuszczeniu, że może to być próba ataku terrorystycznego.

Procedura została opracowana na podstawie zapisów:

- ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 820) – art. 10 ust. 1 pkt 1,
- rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1604 ze zm.).

Cel procedury:

Zapewnienie bezpieczeństwa uczniom i pracownikom szkoły/przedszkola w czasie zagrożenia terrorystycznego.

Zakres procedury:

Zasady postępowania pracowników i uczniów szkoły/przedszkola w sytuacji zagrożenia terrorystycznego.

Uczestnicy postępowania – zakres odpowiedzialności

Dyrektor:

Zobowiązany jest określić zasady postępowania nauczycieli i personelu szkoły/przedszkola w sytuacji zagrożenia terrorystycznego na terenie placówki tj. w sytuacji powzięcia informacji o: podłożeniu w szkole/przedszkolu ładunku wybuchowego; pozostawieniu bez opieki na terenie szkoły/przedszkola przedmiotu niewiadomego pochodzenia; zauważeniu na terenie szkoły/przedszkola osoby zachowującej się podejrzanie.

Nauczyciele:

Na nauczyciela, wychowawcy i pracownika szkoły/przedszkola spoczywa szczególny obowiązek reagowania w sytuacji zagrożenia terrorystycznego na terenie szkoły/przedszkola tj. w sytuacji powzięcia informacji o np. podłożeniu w szkole/przedszkolu ładunku wybuchowego, pozostawieniu bez opieki na terenie szkoły/przedszkola przedmiotu niewiadomego pochodzenia; zauważeniu na terenie szkoły/przedszkola osoby zachowującej się podejrzanie.

Sposób prezentacji procedury:

- 1) Umieszczenie treści dokumentu na stronie internetowej szkoły/przedszkola.

- 2) Zapoznanie nauczycieli, wychowawców i pracowników szkoły/przedszkola z obowiązującymi procedurami postępowania w sytuacji zagrożenia terrorystycznego na terenie szkoły/przedszkola tj. w sytuacji powzięcia informacji o podłożeniu w szkole/przedszkolu ładunku wybuchowego, pozostawieniu bez opieki na terenie szkoły/przedszkola przedmiotu niewiadomego pochodzenia; zauważeniu na terenie szkoły/przedszkola osoby zachowującej się podejrzanie – w miarę potrzeb każdego roku szkolnego.
- 3) Udostępnienie dokumentu na tablicy ogłoszeń w szkole/przedszkolu.
- 4) Zapoznanie rodziców/opiekunów z treścią procedur.
- 5) Wszelkich zmian w opracowanych procedurach może dokonać dyrektor szkoły z własnej inicjatywy lub na wniosek rady pedagogicznej. Wnioskodawcą zmian może być również rada rodziców. Proponowane zmiany nie mogą być sprzeczne z prawem.
- 6) Zasady wchodzi w życie z dniem **15.10.2026r.**
- 7) ~~Wprowadza się zmiany w treści zasad z dniem~~

OPIS PROCEDURY

Symptomy wystąpienia zagrożenia terrorystycznego

Podstawową cechą terroryzmu jest to, iż nie ma wyraźnych znaków ostrzegawczych o możliwości wystąpienia zamachu lub są one trudno dostrzegalne. Zainteresowania i uwagi wymagają:

- wszystkie rzucające się w oczy lub nietypowe zachowania,
- pozostawione bez opieki przedmioty: teczki, paczki itp.,
- osoby wyglądające na obcokrajowców, osoby ubrane nieodpowiednio do danej pory roku,
- samochody, a w szczególności furgonetki, parkujące w nietypowych miejscach (miejscach organizowania imprez i uroczystości).

Dyrektor, który otrzymał informację o: podłożeniu ładunku wybuchowego, pozostawieniu bez opieki przedmiotu niewiadomego pochodzenia, co do którego istnieje podejrzenie, że może on stanowić zagrożenie dla osób i mienia; zauważeniu na terenie szkoły/przedszkola osoby zachowującej się podejrzanie, przypuszczając, że może to być próba ataku terrorystycznego, podejmuje następujące czynności:

- Natychmiast zgłasza ten fakt służbom odpowiedzialnym za bezpieczeństwo na tym terenie: najbliższej jednostce policji lub straży miejskiej, władzom administracyjnym. Zawiadamiając policję, dyrektor podaje: rodzaj zagrożenia i źródło informacji o zagrożeniu (informacja telefoniczna, ujawniony podejrzany przedmiot).
- Informuje o zagrożeniu personel szkoły/przedszkola oraz uczniów, w sposób niewywołujący paniki.
- Dokonuje próby ustalenia właściciela przedmiotu niewiadomego pochodzenia, co do którego istnieje podejrzenie, że może on stanowić zagrożenie dla osób i mienia.
- Zarządza ewakuację zgodnie z instrukcją obowiązującą w szkole/przedszkolu.
- Zabezpiecza ważne dokumenty, pieniądze.
- Wyłącza lub poleca pracownikowi ds. technicznych wyłączenie dopływu gazu i prądu.
- Przy braku informacji o konkretnym miejscu podłożenia ładunku wybuchowego jako użytkownik pomieszczeń sprawdza swoje miejsce pracy i jego bezpośrednie otoczenie celem odnalezienia przedmiotów nieznanego pochodzenia.

- Należy wyznaczyć osoby, które sprawdzają i przeszukują pomieszczenia ogólnodostępne (korytarze, klatki schodowe, toalety, piwnice, strychy) oraz najbliższe otoczenie zewnętrzne szkoły/przedszkola.
- Do czasu przybycia służb bezpieczeństwa (policji) w miarę istniejących możliwości zabezpiecza zagrożone miejsce, zachowując elementarne środki bezpieczeństwa, bez narażania siebie i innych osób na niebezpieczeństwo.
- Po przybyciu na miejsce służb bezpieczeństwa, np. policji, straży pożarnej, przekazuje im dalsze kierowanie akcją.
- Bezwzględnie wykonuje polecenia służb bezpieczeństwa (np. policjantów, straży pożarnej, oddziału antyterrorystycznego).
- Zachowuje spokój i opanowanie – jeśli zapadnie decyzja o ewakuacji, sprawnie i bezpiecznie opuszcza zagrożony rejon i postępuje zgodnie z instrukcją postępowania w czasie ewakuacji, chyba że prowadzący akcję zadecydują inaczej.

Uwaga! W przypadku odnalezienia podejrzanego przedmiotu nie wolno go dotykać ani otwierać. Jeśli ktoś widzi „bombę”, oznacza to, że jest w polu jej rażenia. W miarę możliwości należy zabezpieczyć rejon zagrożenia w sposób uniemożliwiający dostęp osobom postronnym – głównie uczniom/dzieciom, by nie narażać siebie i innych na niebezpieczeństwo.

W przypadku otrzymania informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego drogą telefoniczną należy:

- uważnie wysłuchać dzwoniącego,
- postarać się zapamiętać jak najwięcej,
- nagrać rozmowę (jeżeli jest taka możliwość) lub zapisać informacje,
- zwrócić uwagę na szczegóły dotyczące głosu i nawyków mówiącego oraz na wszelkie dźwięki w tle,
- nie odkładać jako pierwszy słuchawki,
- zapisać numer, jeżeli telefon ma funkcję identyfikacji numeru dzwoniącego,
- jeżeli jest to wiadomość pisemna, zabezpieczyć ją i przekazać policji,
- po zakończeniu rozmowy niezwłocznie zadzwonić pod numer alarmowy.

Nauczyciel/wychowawca, pracownik szkoły/przedszkola, uczeń – gdy znajdą się w sytuacji zagrożenia terrorystycznego na terenie szkoły/przedszkola tj. w sytuacji powzięcia informacji o zagrożeniu terrorystycznym np. o podłożeniu ładunku wybuchowego, pozostawieniu bez opieki przedmiotu niewiadomego pochodzenia; zauważeniu na terenie szkoły/przedszkola osoby zachowującej się podejrzanie, przypuszczając, że może to być próba ataku terrorystycznego, zobowiązany jest do podejmowania poniżej wymienionych czynności:

- natychmiast poinformować o sytuacji dyrektora szkoły/przedszkola lub wicedyrektora, a w przypadku ucznia – odpowiednio nauczyciela.

Należy pamiętać!

Informacji takiej nie należy przekazywać niepowołanym osobom, gdyż jej niekontrolowane rozpowszechnienie może doprowadzić do paniki i w konsekwencji utrudnić przeprowadzenie sprawniej ewakuacji osób z zagrożonego miejsca.

- przy braku informacji o konkretnym miejscu podłożenia ładunku wybuchowego jako użytkownik pomieszczeń sprawdzić swoje miejsce pracy i jego bezpośrednie otoczenie celem odnalezienia przedmiotów nieznanego pochodzenia.

Należy pamiętać!

Identyfikacją i rozpoznawaniem zlokalizowanego ładunku wybuchowego oraz jego neutralizacją zajmują się uprawnione i wyspecjalizowane jednostki i komórki organizacyjne policji. Podczas działań związanych z neutralizacją „bomby” należy zastosować się do poleceń policji. Ciekawość może być niebezpieczna. Należy jak najszybciej oddalić się z miejsca zagrożonego wybuchem. Po drodze trzeba informować o zagrożeniu jak największe grono osób będących w strefie zagrożonej lub kierujących się w jej stronę. Należy:

- poinformować dyrektora szkoły/przedszkola o lokalizacji podejrzanych przedmiotów.
- dokonać próby ustalenia właściciela przedmiotu.
- Sprawdzić i przeszukać pomieszczenia ogólnodostępne (korytarze, klatki schodowe, toalety, piwnice, strychy) oraz najbliższe otoczenie zewnętrzne szkoły/przedszkola
- Po ogłoszeniu alarmu i zarządzeniu ewakuacji niezwłocznie udać się z uczniami/dziećmi do wyjścia, zgodnie ze wskazaniami osób upoważnionych.

Należy pamiętać!

Po ogłoszeniu ewakuacji należy zachować spokój i opanowanie. Pozwoli to sprawnie i bezpiecznie opuścić zagrożony rejon.

- do czasu przybycia policji w miarę możliwości zabezpieczyć zagrożone miejsce, zachowując elementarne środki bezpieczeństwa, bez narażania siebie i innych osób na niebezpieczeństwo.

Należy pamiętać!

Po przybyciu na miejsce służb bezpieczeństwa np. policji, straży pożarnej – to one przejmują dalsze kierowanie akcją. Należy:

- bezwzględnie wykonywać polecenia służb bezpieczeństwa (np. policjantów, straży pożarnej, oddziału antyterrorystycznego).
- Zachować spokój i opanowanie – jeśli zapadnie decyzja o ewakuacji, sprawnie i bezpiecznie opuścić zagrożony rejon i postępować zgodnie z instrukcją postępowania w czasie ewakuacji, chyba że prowadzący akcję zadecydują inaczej.

Należy pamiętać!

Identyfikacją i rozpoznawaniem zlokalizowanego ładunku wybuchowego oraz jego neutralizacją zajmują się uprawnione i wyspecjalizowane jednostki i komórki służb bezpieczeństwa (np. organizacyjne policji, straży pożarnej).

II. Procedura postępowania w sytuacji wtargnięcia terrorystów/napastników do szkoły/przedszkola w tym w przypadku użycia broni palnej

Procedury zostały opracowane na podstawie zapisów:

- ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 820) – art. 10 ust. 1 pkt 1,
- rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1604 ze zm.).

Cel procedury:

Zapewnienie bezpieczeństwa uczniom i pracownikom szkoły/przedszkola w sytuacji wtargnięcia terrorystów/napastników do szkoły/przedszkola.

Zakres procedury:

Zasady postępowania pracowników i uczniów szkoły/przedszkola w sytuacji wtargnięcia terrorystów/napastników do szkoły/przedszkola, w tym w przypadku użycia broni palnej.

Uczestnicy postępowania – zakres odpowiedzialności

Nauczyciele:

Na nauczycielu, wychowawcy i pracowniku szkoły/przedszkola spoczywa szczególny obowiązek reagowania w sytuacji wtargnięcia terrorystów/napastników do szkoły/przedszkola w tym w przypadku użycia broni palnej.

Dyrektor:

Jest zobowiązany do określenia zasad postępowania nauczycieli i personelu szkoły/przedszkola w sytuacji wtargnięcia terrorystów/napastników do szkoły/przedszkola w tym w przypadku użycia broni palnej.

Sposób prezentacji procedury:

- 1) Umieszczenie treści dokumentu na stronie internetowej szkoły/przedszkola.
- 2) Zapoznanie nauczycieli, wychowawców, pracowników oraz uczniów z obowiązującymi w szkole/przedszkolu procedurami – w każdym roku szkolnym.
- 3) Udostępnienie dokumentu na tablicy ogłoszeń w szkole/przedszkolu.
- 4) Zapoznanie rodziców uczniów/dzieci z treścią procedur.
- 5) Wszelkich zmian w opracowanych procedurach może dokonać dyrektor szkoły z własnej inicjatywy lub na wniosek rady pedagogicznej. Wnioskodawcą zmian może być również rada rodziców. Proponowane zmiany nie mogą być sprzeczne z prawem.
- 6) Zasady wchodzi w życie z dniem 15.10.2026r.
- 7) ~~Wprowadza się zmiany w treści zasad z dniem~~

OPIS PROCEDURY

Dyrektor, nauczyciel i pracownik szkoły/przedszkola, którzy otrzymali informację o wtargnięciu napastników na teren szkoły/przedszkola powinni:

- poddać się woli napastników i wykonywać ściśle ich polecenia,
- kazać dzieciom/uczniom położyć się na podłogę,
- zawsze pytać terrorystów o pozwolenie (np. gdy chcą się zwrócić do uczniów z jakimś poleceniem),
- unikać działań prowokujących (nie wykonywać gwałtownych ruchów,
- nie wdawać się w dyskusję z napastnikiem
- obserwować otoczenie bez narażania siebie i innych,

- starać się zapamiętać szczegóły dotyczące terrorystów i otoczenia – informacje te mogą okazać się cenne dla służb ratowniczych.
- starać się uspokoić dzieci/uczniów – w miarę możliwości panować również nad własnymi emocjami.
- dopóki nie zostanie wydane polecenie wyjścia: nie pozwalać dzieciom/uczniom wychodzić z pomieszczenia oraz wyglądać przez drzwi i okna.
- w chwili podjęcia działań zmierzających do uwolnienia, wykonywać polecenia grupy antyterrorystycznej.
- powiadomić służby ratunkowe.

Warto zwrócić uwagę!

Do chwili, gdy dyrektor/nauczyciel nie zostanie zidentyfikowany przez policję, jest potencjalnym terrorystą, dlatego należy przygotować się na surowe traktowanie przez służby ratownicze.

Nauczyciel/wychowawca szkoły/przedszkola po zakończeniu akcji:

- 1) Sprawdza obecność dzieci/uczniów, by upewnić się, czy wszyscy opuścili budynek. O braku któregośkolwiek dziecka/ucznia informuje policję.
- 2) Nie zezwala żadnemu z dzieci/uczniów na samodzielny powrót do domu.
- 3) Ewidencjonuje upoważnienia rodziców do odbioru dzieci przez osoby upoważnione.

Postępowanie w przypadku użycia broni palnej

W sytuacji bezpośredniego kontaktu z napastnikiem, dyrektor szkoły/przedszkola, nauczyciel, wychowawca:

- 1) Jeśli to możliwe, dzwoni na numer alarmowy, nie rozłącza się i stara się na bieżąco relacjonować sytuację.
- 2) Nakazuje dzieciom/uczniom położyć się na podłodze.
- 3) Stara się uspokoić dzieci/uczniów.
- 4) Pilnuje, aby dzieci/uczniowie nie odwracali się tyłem do napastników w przypadku polecenia przemieszczania się.
- 5) Jeżeli terroryści wydają polecenia, powinien dopilnować, aby wszyscy wykonywali je spokojnie – gwałtowny ruch może zwiększyć agresję napastników.

Po opanowaniu sytuacji dyrektor szkoły/przedszkola, nauczyciel, wychowawca:

- 1) Dzwoni pod numer alarmowy lub wyznacza do tego inną osobę.
- 2) Upewnia się, ile jest osób poszkodowanych.
- 3) Sprawdza, czy strzały z broni palnej nie spowodowały innego zagrożenia (np. pożaru).
- 4) Udziela pierwszej pomocy najbardziej potrzebującym.;
- 5) W przypadku gdy ostrzał spowodował inne zagrożenie, podejmuje odpowiednie do sytuacji działania.
- 6) Zapewnia osobom uczestniczącym w zdarzeniu pomoc psychologiczną.

Należy pamiętać!

Terrorysta nie zawsze jest odmiennej narodowości i nie musi wyróżniać się z tłumu szczególnym wyglądem.